

Patiënteninformatie

Welkom op de dienst neonatologie

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding.....	3
AZ Turnhout kindvriendelijk ziekenhuis	3
Babyvriendelijk charter	4
Wie zijn we en wat doen we?.....	5
Voorstelling van het multidisciplinair team	5
Medisch team - kinderartsen	5
Andere zorgverleners	6
Indicaties voor opname.....	6
Bezoek.....	7
Enkele praktische afspraken	8
Verzorging in de couveuse	9
Verschillende soorten voeding.....	10
Soorten melk: borstvoeding of flesvoeding	10
Borstvoeding en afkolven	10
Flesvoeding	11
Ouderparticipatie.....	12
Veiligheid van ouders en baby	13
Fototherapie.....	14
Ontslag.....	14
Persoonlijke notities/ vragen	15

AZ Turnhout heeft deze informatiefolder met de grootste zorg opgemaakt. De inhoud ervan is echter algemeen en indicatief. De folder omvat niet alle medische aspecten. Hij vervangt de raadpleging bij je zorgverlener niet. Mocht deze folder vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden bevatten dan zijn AZ Turnhout, personeel en artsen hiervoor niet aansprakelijk.

Inleiding

Je kindje is opgenomen op de dienst neonatologie. Verschillende medische redenen kunnen hiervoor de oorzaak zijn. Misschien was je al enigszins voorbereid, maar het kan ook zijn dat dit totaal onverwacht is gebeurd. We begrijpen dat dit een emotionele gebeurtenis is.

Om de contacten tussen jullie, jullie kind en de afdeling zo goed mogelijk te laten verlopen, geven wij je via deze brochure informatie over onze afdeling.

Als je na het lezen nog vragen hebt, aarzel dan niet om contact op te nemen met de behandelende arts of de verpleegkundigen.

We hopen op een prettige samenwerking met jullie.

AZ Turnhout kindvriendelijk ziekenhuis

AZ Turnhout hecht belang aan een kindvriendelijke aanpak. Baby's en kinderen die in ons ziekenhuis verblijven, verdienen zorg op maat.

Kiko de aap is het symbool van kindvriendelijkheid in AZ Turnhout. De aap is ook de mascotte van de kinderafdeling. Kiko is de afkorting van 'Kind is Koning'.

Ook op de diensten neonatologie en materniteit streven we naar een babyvriendelijke aanpak. Hoe we dit realiseren, hebben we omschreven in een charter dat we samen met de kinderafdeling hebben opgesteld (zie pagina 4).

Babyvriendelijk charter

AZ Turnhout engageert zich om op een kindvriendelijke manier te werken. Om het verblijf voor onze kinderen in het ziekenhuis zo aangenaam mogelijk te maken, heeft de kinderafdeling met verschillende diensten een charter opgesteld. Dit zijn de afspraken tussen de kinderafdeling en de dienst materniteit/neonatologie.

AZ Turnhout Kindvriendelijk ziekenhuis

- 1 De pasgeborene verblijft altijd samen met de mama (ouders) op de kamer.
- 2 Alleen als het medisch noodzakelijk is, wordt de pasgeborene opgenomen op de dienst neonatologie. De ouders mogen steeds op bezoek.
- 3 We helpen en stimuleren de ouders om aanwezig te zijn bij hun baby en deel te nemen aan de zorg voor hun kind.
- 4 Ouders hebben recht op informatie over de gezondheidstoestand van hun kind.
- 5 Ouders hebben recht op alle informatie die noodzakelijk is voor het geven van toestemming voor onderzoeken, ingrepen en behandelingen.
- 6 We vermijden overbodige behandelingen en onderzoeken.
- 7 Kinderen hebben recht op een verblijf in een stimulerende en veilige omgeving.
- 8 Kinderen worden behandeld, verzorgd en met respect en begrip benaderd door speciaal opgeleid personeel.
- 9 Kinderen worden zoveel mogelijk door dezelfde personen verzorgd (die onderling optimaal samenwerken).
- 10 Privacy wordt gerespecteerd.

Wie zijn we en wat doen we?

Voorstelling van het multidisciplinair team

Op de dienst neonatologie omringen we je kindje met de beste zorgen. We werken hier samen met een multidisciplinair team. Artsen en zorgverleners van verschillende medische disciplines hebben regelmatig overleg. Ze werken voor elke patiënt een behandeling uit op maat, die zo goed mogelijk aansluit bij jouw specifieke noden en wensen.

Medisch team - kinderartsen

Dr. Kristel Delanghe
Dr. Julie Eelen
Dr. Leen Geyskens
Dr. Mieke Martens
Dr. Luc Pattyn (diensthoofd)
Dr. Jan Vandersnickt
Dr. Aalt Van Roest
Dr. Liesbet Vercammen
Dr. Annemie Wijnants
Dr. Annelies Lemay
Dr. Denis Libeert
Dr. Pascaline Cattrysse

Verpleegkundig team

De hoofdvroedvrouw van onze afdeling is Griet Thys. De adjunct-hoofdvroedvrouwen: Ilse Peeters en Ingrid Gijsemans. Zij worden bijgestaan door een volledig team van verpleegkundigen, stagiairs, administratief medewerkers, logistiek assistenten en onderhoudspersoneel.

De verpleegkundigen zijn volledig op de hoogte van de gezondheidstoestand van jullie kindje en de behandeling of onderzoeken die zullen volgen. Aarzel daarom niet om je vragen aan hen te stellen!

Andere zorgverleners

Afhankelijk van het ziektebeeld en nodige behandeling zullen er nog andere zorgverleners betrokken zijn in het multidisciplinair team. Dit kunnen artsen zijn van een andere discipline of medewerkers van de sociale dienst, kinesisten, psychologen, diëtisten, enzovoort.

We verwijzen je graag naar de algemene onthaalbrochure of de website van AZ Turnhout voor alle info over extra patiëntenbegeleiding in ons ziekenhuis.

We heten je van harte welkom op de dienst en wensen je veel geluk bij de geboorte van je baby!

Indicaties voor opname

Wanneer is een opname op neonatologie nodig?

- Prematuriteit (te vroeg geboren)
- Dysmaturiteit (te laag geboortegewicht)
- Infecties
- Ademhalingproblemen
- Voedingsproblemen
- Aanpassingsproblemen na de geboorte
- Neonatale geelzucht
- ...

Als regionaal ziekenhuis hebben wij een zeer goede samenwerking met UZ Leuven en UZ Antwerpen.

Bezoek

Ouders zijn altijd welkom om hun baby te bezoeken. We vragen om je aan te melden. Zo vermijden we dat iedereen zomaar binnen en buiten kan lopen, wat de veiligheid van de baby's in het gedrang zou brengen. Draag een **mondmasker** als u verkouden bent of symptomen van een luchtweginfectie vertoont.

Als er reeds een ouder aanwezig is, mogen er ook **twee andere personen** op bezoek komen.

Bezoekuren: 16u tot 16.30u en 19u tot 19.30u

Als u verkouden bent of andere symptomen van een luchtweginfectie vertoont, mag u niet op bezoek komen.

Kinderen op bezoek: broertjes en zusjes van de baby zijn welkom, ander bezoek moet ouder zijn dan 12 jaar.

De arts of verpleegkundige kan uitzonderlijk vragen aan de ouders of bezoekers of ze willen wachten buiten de afdeling. Dit kan gebeuren bij een acute situatie of bij medische of verpleegtechnische handelingen die de nodige concentratie vragen.

Je kan ons altijd bereiken. Je mag ons 24/24 uur telefoneren via ☎ 014 44 42 39.

Op de website van AZ Turnhout kan je de meest recente **bezoekregeling** terug vinden. De verpleegkundige kan nog extra informatie geven.

We vragen je volledig te richten op je eigen baby(s) en de **privacy** van de andere kindjes te respecteren. We geven enkel informatie aan de ouders, ook telefonisch. Er wordt geen info aan andere familieleden gegeven.

Enkele praktische afspraken

- In het sas bergen ouders en bezoek hun jassen en tassen op in het daartoe bestemde kastje.
- Handhygiëne is belangrijk.
 - Draag geen juwelen of horloge.
 - Zorg voor kortgeknipte en niet-gelakte nagels.
 - Was uw handen als u op neonatologie komt, volgens de aangebrachte richtlijnen.
 - Wrijf uw handen nadien in met alcogel.
- Heb je koortsblaren, draag dan een mond-neus maskertje (vraag ernaar bij de verpleegkundige / vroedvrouw!).
- Als er opmerkingen of problemen zijn, zou het leuk zijn als je ons direct aanspreekt.
- Om een goede zorg te kunnen bieden, hebben de verpleegkundigen een overdracht-moment van 14u00 tot 14u30. Bij problemen mag je ons gerust storen.
- Heb je symptomen van een coronabesmetting, laat je dan testen.

Verzorging in de couveuse

In de couveuse is het lekker warm en kunnen we je kindje goed observeren. We kunnen hierin ook extra zorgen geven zoals ademhalingsondersteuning door extra zuurstof, toediening van infuus, toediening medicatie, sondevoeding, ...

Afhankelijk van de algemene toestand zal je baby aan de **monitor** liggen. Hiermee controleren we de ademhaling en hartslag. Met de **saturatiemeter** meten we het zuurstofgehalte in het bloed.

Je mag een **knuffel** bij uw kindje leggen. Neem de knuffel 1 keer per week mee naar huis om hem te wassen. **Dekentjes** zijn ook toegelaten als je deze wekelijks mee naar huis neemt om te wassen. Als je kindje wat groter en sterker is, kan je baby z'n eigen **kleren** dragen. Was alle kleren, knuffels en dekentjes vooraf al uit voor eerste ingebruikname en verwijder de etiketten.

De **kinderarts** komt elke voormiddag langs bij uw baby. Als de arts een medische onderzoeken aanbeveelt (zoals RX, EEG, CT- scan, echo's) dan plannen we deze meteen in.

De arts of verpleegkundige zal de ouders inlichten over de **onderzoeken en behandelingen**. Het is praktisch niet haalbaar om hiervoor steeds de uitdrukkelijke toestemming te vragen. Het medisch beleid is er steeds op gericht om de gezondheidstoestand van je kindje te verbeteren / te waarborgen. Voor de basisbehandelingen en onderzoeken gaan we uit van de impliciete of stilzwijgende toestemming van de ouders.

Verschillende soorten voeding

Je baby heeft koolhydraten, eiwitten, vetten, mineralen en vitaminen nodig om te groeien en sterker te worden. Afhankelijk van het gewicht en de algemene toestand van de baby kan het nodig zijn om deze voedingselementen te geven via een **infuus**. Hiervoor brengen we een katheter in via de navel, het armpje of het voetje.

Wanneer de toestand van je baby goed is, kunnen we kleine hoeveelheden **melk** beginnen te geven. Soms moeten we starten met **sondevoeding** omdat de slik- en zuigreflex nog niet voldoende ontwikkeld is. Hierbij brengen we een klein slangetje via de neus tot in de maag. Dit slangetje plakken we vast op het neusje en de wang. Als je baby al wat groter en sterker is, geven we melk via een flesje.

Afhankelijk van het gewicht van je baby en van zijn algemene toestand, zal uw baby 6x, 7x of 8x gevoed worden op 24 uur. Hieronder vind je de voorziene voedingsuren.

- 6 voedingen: 1.30u, 5.30u, 9.30u, 13.30u, 17.30u, 21.30u
- 7 voedingen: 1u, 5u, 9u, 12u, 15u, 18u, 21u
- 8 voedingen: 3u, 6u, 9u, 12u, 15u, 18u, 21u, 24u

Soorten melk: borstvoeding of flesvoeding

Moedermelk is kwalitatief het beste, maar aangepaste kunstvoeding is een goed alternatief. Als mama moet je je goed voelen bij de keuze die je maakt.

Borstvoeding en afkolven

Wanneer je baby op de afdeling neonatologie ligt, is het meestal om medische redenen niet mogelijk om je baby meteen, rechtstreeks aan de borst te laten drinken. Daarom kolf je best zo snel mogelijk na de geboorte af. De vroedvrouw op materniteit zal je dit leren.

De eerste afgekolfde melk heet colostrum. Deze is zeer vetrijk en geeft veel energie. Daarom is het belangrijk deze zeker aan je baby te geven.

Om de **melkproductie goed op gang te brengen, kolf je best om de 3 à 4 uur af**. Op die manier kom je aan 6 à 7 afkolfbeurten per dag. In het begin zal je nog niet veel afkolven. Pas vanaf de derde of vierde dag na de bevalling heb je voldoende melk voor je baby.

Je mag iedere dag de verse afgekolfdde melk **meebrengen van thuis** in een koeltas met koelelementen.

- Breng de melk liefst voor 13u.
- Plaats de melk in de koelkast in het daarvoor voorziene bakje.
- Op ieder flesje plak je een klevertje met datum en uur van afkolven.
- De verpleging zal je vertellen hoeveel melk je kindje nodig heeft. Heb je meer afgekolfd? Dan mag je de extra moedermelk mag thuis invriezen.

Als je baby nog geen melk mag krijgen, kan je de moedermelk voorlopig invriezen. Het ontdooien van moedermelk doe je in de koelkast. Eénmaal ontdooid mag je de melk niet opnieuw invriezen.

Je baby zal op een bepaald moment rechtstreeks aan de borst kunnen drinken. De verpleegkundige zal je hierbij helpen. Soms heeft een baby nog niet voldoende kracht om elke voeding al aan de borst te drinken. Daarom spreekt de verpleegkundige een aangepast kolfschema af met de mama.

Flesvoeding

De kinderarts schrijft de meest geschikte kunstvoeding voor. Als je kindje de melk goed verteert, kunnen we de hoeveelheid verhogen.

Ouderparticipatie

We vinden ouderparticipatie erg belangrijk. Dit betekent dat we de ouders zoveel mogelijk betrekken bij de verzorging (afhankelijk van de toestand van hun kindje).

Zelfs als je je baby nog niet mag vastnemen, zal je kind genieten van je aanwezigheid en van je lieve woordjes. Strelingen worden niet altijd als rustgevend ervaren door de baby's. Als zijn/haar toestand het toelaat, mag je jouw baby op schoot nemen of kangoeroeën (rechtstreeks huidcontact).

Je wordt steeds meer betrokken bij de verzorging, zoals het wisselen van luiers, temperatuur meten, baden en voeden.

Om je kindje een eerste badje te geven, spreken we samen een moment af waarop we je kunnen tonen hoe je je kindje veilig wast. De verpleegkundige toont hoe je je baby moet wassen. Ze geeft je de nodige informatie en wijst je op een aantal aandachtspunten. Daarna is het jouw beurt om onder begeleiding je kindje de eerste keer te wassen. Je zal je in het begin onwennig voelen, maar de verpleging

zal je zoveel mogelijk begeleiden en helpen.

Je kind heeft aandacht en knuffels nodig, maar ook rust is belangrijk.

Hier vragen we ook je begrip en medewerking voor.

Rond voedingstijd is de beste tijd om je kind te verzorgen en te knuffelen. Zo kan je kind tussen de voedingstijden alle rust krijgen die zo belangrijk is.

Veiligheid van ouders en baby

Tips om niet te vallen:

- Als pas bevallen mama voel je je vaak nog wat duizelig. Verwittig steeds de verpleegkundige als dit het geval is.
- Zorg voor veilige schoenen.
 - Draag gesloten schoenen of pantoffels met een goede anti-slip zool.
- Sluit steeds de zijwand van de incubator of het bedje waarin je baby ligt.
- Laat je baby niet onbewaakt achter op het verzorgingskussen.
- Zet steeds de rem op van de zetel.
- Gebruik indien nodig een kussen in de zetel zodat je je baby goed kan ondersteunen bij het knuffelen of voeden.
- Wees voorzichtig als je baby een saturatiemeter of maagsonde heeft. Hierover kan je makkelijk vallen.

De verpleegkundige zal je een veilige houding aanleren voor het voeden en voor het optillen en verplaatsen van je baby.

Aarzel niet om de verpleegkundige aan te spreken bij vragen of voor extra info!

Fototherapie

Na de geboorte worden bij alle baby's rode bloedcellen afgebroken. Bilirubine is een afbraakproduct van rode bloedcellen. Deze stof wordt normaal door de lever verwerkt. Bij premature baby's of zieke pasgeborenen zien we vaak dat de lever nog niet rijp genoeg is hiervoor. Bilirubine blijft dan aanwezig in het bloed en veroorzaakt een gele verkleuring van de huid en de slijmvliezen.

Via een bloedname kunnen we bepalen hoe hoog het bilirubinegehalte is. Afhankelijk hiervan kan het nodig zijn om je baby fototherapie te geven. Hierbij leggen we je baby onder een speciale lamp, waarbij we de oogjes afdekken met een speciale bril. Soms kan het nodig zijn extra vocht te geven door bijkomende voeding of extra infuus.

Omdat bilirubine via de urine en de stoelgang uitgescheiden wordt, zien we donkere urine en geelgroene, dunne stoelgang.

Ontslag

In overleg met de ouders zal de behandelende arts beslissen wanneer je kindje naar huis kan.

De ontslagdatum geven we je op tijd door en er volgt een ontslaggesprek met de arts.

Je kan ook steeds met al je vragen terecht bij de verpleging, op het rechtstreekse nummer ☎ 014 44 42 39. Ook als je thuis bent, mag je ons steeds bellen voor informatie.

Aan onze ingang vind je een brievenbus. Hier kan je een brief met tips, ideeën of opmerkingen in steken.

Persoonlijke notities/ vragen

Als je vragen of opmerkingen hebt, kan je die hier noteren. Zo heb je ze altijd bij de hand bij een gesprek met de arts of verpleegkundige.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

AZ Turnhout vzw

www.azturnhout.be
info@azturnhout.be
014 40 60 11

Blijf op de hoogte via www.facebook.com/azturnhout

Campus Sint-Jozef

Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout

Campus Sint-Elisabeth

Rubensstraat 166
2300 Turnhout

V.U. : Jo Leysen • gedelegeerd bestuurder AZ Turnhout vzw (vertegenwoordiger Eleyas bv)
Steenweg op Merksplas 44 • 2300 Turnhout